

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Rekonstrukce sportovního areálu obce Hošťálkovice
The Reconstruction of the Municipal Sport Facility in Hošťálkovice

Student: Kateřina Blažková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2011

Místopřísečně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh č. 2, 3 vypracovala samostatně, přílohu č. 1, jsem převzala a doplnila.

V Ostravě dne 7.května 2011

.....

Kateřina Blažková

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 TĚLESNÁ KULTURA A VEŘEJNÝ SEKTOR	3
2.1 Státní politika ve sportu	4
2.2 Subjekty působící v tělesné kultuře	5
2.2.1 Tělesná výchova a sport – působnost krajů a obcí	7
2.2.2 Tělesná výchova a sport v soukromém sektoru	8
2.3 Organizace sportovních struktur v ČR	9
2.4 Příjmy z tělovýchovy a sportu.....	9
2.5 Financování tělesné kultury a sportu.....	10
2.5.1 Financování z veřejných zdrojů	11
2.5.2 Sponzoring ve sportu.....	14
2.5.3 Poskytnutí bankovního úvěru	14
3 REKONSTRUKCE A FINANCOVÁNÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU.....	15
3.1 Hošťálkovice – od historie po současnost	16
3.2 Neziskové organizace a zájmová sdružení obce	17
3.3 Rozpočet obce Hošťálkovice	18
3.3.1 Analýza hospodaření obce	19
3.3.2 Investiční projekt Hošťálkovic – rekonstrukce sportovního areálu	24
3.4 Možnosti financování rekonstrukce sportovního areálu	26
3.4.1 Úvěry a půjčky.....	28
3.4.2 Financování ze soukromých zdrojů.....	28
4 ZHODNOCENÍ A NÁVRH FINANCOVÁNÍ REKONSTRUKCE	30
4.1 Varianta 1 – financování z vlastních zdrojů	31
4.2 Varianta 2 – získání dotací	31
4.3 Varianta 3 – financování z cizích zdrojů	34
4.4 Varianta 4 – financování ze soukromých zdrojů.....	36
4.5 Navrhované řešení plánované rekonstrukce.....	37
5 ZÁVĚR	38
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	40

SEZNAM ZKRATEK

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

SEZNAM PŘÍLOH

1 ÚVOD

Významnou součástí národního hospodářství je **veřejný sektor**. Ve veřejném sektoru vystupují dva druhy činitelů, a to činitelé státní správy a činitelé samosprávy. Jejich role je upravena zákonem, zejména tzv. kompetenčním zákonem¹, který upravuje působnosti vládních institucí (zejména ministerstev), fungování samosprávy upravuje zákon o zřízení krajů a zákon o obcích.

Veřejná správa představuje řízení veřejného sektoru, hospodařící s miliardami veřejných financí. Financování veřejného sektoru přináší řadu otázek - které statky a služby mají být financovány z veřejných zdrojů, zda se má občan přímo podílet na spolufinancování poskytovaných statků a služeb či má být jejich poskytování kryto pouze z veřejných rozpočtů. Subjektem veřejné správy je stát, územní samospráva a jiné subjekty (např. profesní komory, veřejnoprávní vysoké školy, veřejné fondy apod.).

Veřejný sektor je specifikován šesti bloky odvětví, v rámci kterých jsou zabezpečovány určité činnosti. Jedním z bloku je **blok odvětví rozvoje člověka**, který v sobě zahrnuje školství, kulturu, **tělesnou kulturu**, zdravotnictví a sociální služby. Odtud plyne, že tělesná výchova a sport spadá pod ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, a tedy i určitá část tělesné výchovy je financována z kapitoly státního rozpočtu tohoto ministerstva.

Tělesná kultura je považována za část kultury a celého kulturního dědictví národa. Tělesná kultura je sociokulturní systém, který zabezpečuje uspokojování zvláštních biologických a sociálních potřeb člověka v oblasti fyzického, a z něj vyplývajícího psychického a sociálního rozvoje. Tělesná kultura vedle sportu zahrnuje tělesnou výchovu a pohybovou rekreaci. Tělesná kultura má také ekonomický význam pro každý stát. Některé oblasti (především sport) ovlivňují národní hospodářství podílem sportu na HDP, pořadím sportu mezi odvětvími, zaměstnaností, kterou vyvolává, výdaji domácnosti na sportovní produkty a služby, výdaji státního rozpočtu na potřeby celého systému tělesné kultury atd. Tělesná kultura se vyskytuje jak ve veřejném sektoru, tak v soukromém sektoru a má ziskový i neziskový charakter. Ziskové a neziskové části subjektů působící v tělesné kultuře se vzájemně doplňují a vzájemně také podmiňují.

Důležitost tělesné kultury v zemi je nezpochybnitelná. Měla by být přístupná všem, bez rozdílů věku, ekonomického postavení, atd. Rozšířenost a oblíbenost jakékoliv pohybové

¹ Zákon č. 2/1969, o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění

aktivity roste. Proto je potřeba, aby bylo k dispozici dostatek zařízení, ať už jednoúčelového charakteru (hřiště na kopanou, plovárny, zimní stadiony), tak veřejně přístupných ploch a zařízení.

Obec, resp. městská část Hošťálkovice má ve svém územním obvodu sportovní areál, který však není ve zcela vyhovujícím stavu, chybí zde možnosti pro všestranné sportovní, případně kulturní využití. Tématem bakalářské práce je rekonstrukce stávajícího sportovního areálu a nalezení vhodných zdrojů financování této rekonstrukce. Problematika financování investičních akcí je v rukou hlavních představitelů obce. Náklady na realizaci jednotlivých projektů výrazně ovlivňují výdajovou stránku rozpočtu, proto je nutné zvážit všechny možnosti financování investiční akce s ohledem na zatížení rozpočtu obce. Obec Hošťálkovice dle svých možností a potřeb občanů realizuje opravy a rekonstrukce různých projektů tak, aby občané této obce mohli být spokojeni a našli zde vše, co potřebují ke kvalitnímu a plnohodnotnému životu. Co v současné době v obci schází, je právě možnost všestranného sportovního využití. Tento nedostatek může odstranit plánovaná rekonstrukce sportovního areálu.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou část a praktickou část. Teoretická část, která je obsahem druhé kapitoly, se zabývá obecně tělesnou kulturou především ve veřejném sektoru. Třetí a čtvrtá kapitola tvoří praktickou část bakalářské práce. Třetí kapitola je zaměřena na obec Hošťálkovice, na její hospodaření, popisuje plánovanou rekonstrukci sportovního areálu, zabývá se možnostmi financování této rekonstrukce. Ve čtvrté kapitole jsou nastíněny možné varianty financování a je navrženo řešení financování rekonstrukce sportovního areálu. Práce je založena na obecné metodě, využívá popis, analýzu i syntézu.

Cílem bakalářské práce je nalezení vhodného způsobu financování rekonstrukce sportovního areálu obce Hošťálkovice.

Informace k tématu bakalářské práce byly získané z knih, zákonů, elektronických zdrojů a podpůrných zdrojů. Záležitosti týkající se praktické části bakalářské práce byly konzultovány s kompetentními osobami Městského obvodu Hošťálkovice a s pracovníkem České spořitelny z úseku služeb pro komunální sféru.

2 TĚLESNÁ KULTURA A VEŘEJNÝ SEKTOR

Veřejný sektor představuje vše, co je ve veřejném vlastnictví. Patří zde subjekty, které jsou zcela nebo zčásti financovány prostřednictvím veřejných rozpočtů.

Tělesná kultura je ve veřejném sektoru zastoupena školami prostřednictvím výuky tělesné výchovy, pohybovou rekreací, která je zabezpečována zařízeními soukromého i veřejného sektoru a sportem vrcholovým a výkonnostním. K realizaci služeb tělesné kultury jsou využívána jednak zařízení jednoúčelového charakteru (plovárny, hřiště na kopanou, zimní stadiony, atd.) a také veřejně přístupné plochy a zařízení. Fenoménem, který velmi zřetelně ovlivňuje poslední vývoj v oblasti pohybové rekreace a sportu jsou multifunkční zařízení, která se stávají nedílnou součástí infrastruktury moderních měst. [7]

V tělesné kultuře lze rozlišit všechny typy statků, a to podle toho, kdo je hlavním nositelem nákladů, které souvisí s provozováním určitého druhu sportu. Jde o statky:

- čistý veřejný statek,
- smíšený veřejný statek,
- privátní statek.

Na sport je možné nahlížet jako na **čistý veřejný statek**, protože za určitých okolností splňuje všechny základní podmínky pro vymezení veřejného statku – nevylučitelnost ze spotřeby, nedělitelnost spotřeby a nesoutěživost spotřebitele, nulové mezní náklady na spotřebu každého dalšího spotřebitele.

Sport jako **smíšený veřejný statek** by měl mít konstantní kvalitu, měnit by se měla pouze kvantita nabídky sportu. Zvyšujícím se počtem spotřebitelů se může (z kapacitních důvodů) snižovat i kvalita poskytovaného produktu. Rozhodující je úroveň mezních nákladů. Má-li být zachována optimální kvalita poskytovaných statků je nutné při zvýšeném počtu spotřebitelů rozšiřovat možnosti nabídky. To se postupně děje podle ekonomických možností subjektů. Situaci je možno zlepšovat časovým usměrňováním pro využívání sportovních zařízení.

O **statek privátní** se jedná v případě, že o daný statek je velký zájem a není v možnostech veřejných rozpočtů zajistit jeho dostatečnou nabídku nebo spotřebitel není ochoten se podřídit pravidlům, která jsou stanovena pro využívání veřejného statku, případně jde o takový druh sportu, jehož provozování je finančně vysoce náročné a výdaje na jeho provoz neodpovídají celospolečenskému užítku.

System tělesné kultury má i **ekonomický význam** jako je například podíl sportu na HDP, umístění sportu mezi odvětvími, zaměstnaností, kterou vyvolává, počtem sportovních organizací, počtem aktivních sportujících, výdaji domácností na sportovní produkty a služby, výdaji státního rozpočtu na potřeby celého systému tělesné kultury atd.

Tělesná kultura představuje souhrn činností, hodnot a norem v oblasti péče o všestranný rozvoj osobnosti, zejména při upevňování zdraví a tělesného a pohybového zdokonalování. Jejím základním prostředkem jsou různá tělesná cvičení. [1]

Tělesná kultura se člení na několik subsystému:

- **sport** – jedná se o pohybovou činnost soutěžního charakteru; dělí se podle úrovně, na které je provozována: rekreační úroveň, výkonnostní úroveň, vrcholovou úroveň. Další rozdělení sportu je na sporty individuální, kolektivní.
- **tělesná výchova** – představuje jednu ze složek výchovy, která poskytuje základní pohybové vzdělání a zvyšuje tělesnou zdatnost, je hlavní náplní školní tělesné výchovy, která je povinným předmětem na všech stupních škol,
- **turistika** – zahrnuje komplex činností spojených s aktivním pohybem a pobytem v přírodě, krom pohybové složky obsahuje i kulturně poznávací činnost, dělí se podle náročnosti na rekreační a výkonnostní, podle druhu použitých prostředků na pěší, cykloturistiku, lyžařskou turistiku, vodní turistiku a mototuristiku,
- **rekreace** – představuje formu aktivního odpočinku, je nezbytnou složkou správné životosprávy každého člověka.

V současnosti je ve většině vyspělých zemí světa přikládána tělesné kultuře vysoká důležitost. Tvoří významnou součást zdravého životního stylu a má také nepodcenitelný význam v oblasti rozvoje osobnosti a sociálního vědomí jedince. Aktivní způsob života se stává jedním z nejefektivnějších nástrojů prevence negativních sociálních jevů, vyplývajících z nevhodného trávení volného času.

2.1 Státní politika ve sportu

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které je rezortním ministerstvem pro oblast tělovýchovy, sportu vytvořilo jako poradní orgán ministerstva Radu pro tělovýchovu a sport. Jejím úkolem je sjednocování názorů spolků, dialog mezi státní a nestátní sférou a prosazování objektivních potřeb podpory sportu. [1]

Zákon o podpoře sportu² vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšnou činnost a stanoví úkoly zodpovědných ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu. K podpoře sportu zavazuje jak MŠMT, tak i Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany.

Hlavním cílem státní politiky ve sportu je vytváření podmínek pro rozvoj sportu ve společnosti, tento obecně formulovaný cíl je rozpracován do několika dílčích cílů:

- trvalá snaha o změnu hodnotové orientace občanů v oblastech sportu jako zdravotní prevence, faktoru regenerace, tvorby morálních a etických hodnot a projevu kultury a reprezentace státu,
- trvale zlepšovat podmínky pro provozování sportu – veřejně přístupná sportoviště, odpovídající občanská vybavenost,
- trvale vytvářet podmínky pro sportovní aktivity dětí a mládeže na školách – standardy vzdělávacích programů v oblasti tělesné výchovy na školách, programy zaměřené na volnočasové aktivity žáků,
- dosahovat očekávaných a odpovídajících sportovních výsledků na významných světových soutěžích – zefektivnit systém státní podpory reprezentace, rozšířit péči o talenty,
- vytvářet účinný systém podpory programů zabráňujících negativním jevům ve sportu – antidopingový, proti násilí, rasismu a xenofobii a program Fair play. [1]

Na podporu činnosti nestátních neziskových organizací, státní sportovní reprezentace a na oblasti vědy a výzkumu se zaměřují operační programy, vyhlašované ministerstvem.

2.2 Subjekty působící v tělesné kultuře

Na základě vlastnické a finanční struktury členění národního hospodářství lze blíže specifikovat subjekty, nabízející produkty a služby tělesné kultury. Vzhledem ke zvláštnostem produktů tělesné kultury je vždy konečným příjemcem individuální spotřebitel, nakupovat tyto služby může a také nakupuje stát a samospráva. [2]

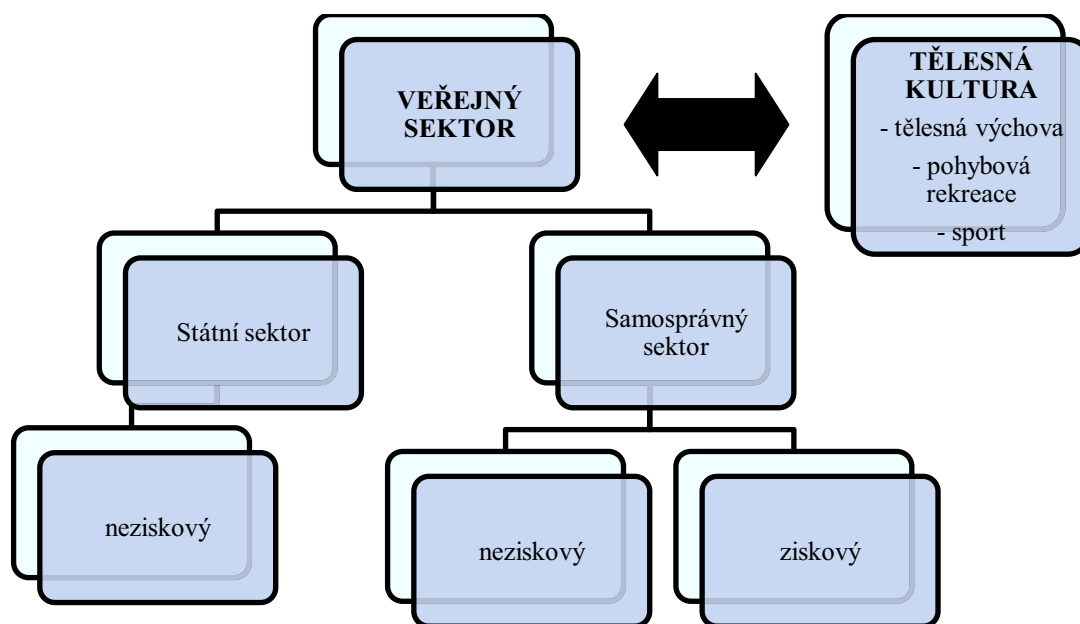
² Zákon č. 115/2001 Sb.

Ve státním a samosprávném sektoru zajišťují činnosti tělesné kultury především tyto subjekty:

- v oblasti tělesné výchovy to jsou především školy všech typů;
- v oblasti pohybové rekreace to jsou obce, města, sdružení obcí, PO obcí a měst, zajišťující v daném vymezeném rozsahu provoz sportovních, tělocvičných a rekreačních zařízení pro občany, ziskově orientované obchodní společnosti, u kterých je ve většině případů jediným vlastníkem obec, a které jsou zřizovány za účelem komerčního využití existujících nebo nově budovaných sportovních, tělocvičných a víceúčelových volnočasových zařízení;
- vrcholový sport je z úrovně veřejného sektoru podporován prostřednictvím komplexního financování specializovaných zařízení rezortních středisek vrcholového sportu. Tato centra slouží k podpoře státní sportovní reprezentace. [2]

Následující schéma 2.1 znázorňuje zajištění produktů a služeb tělesné kultury prostřednictvím subjektů veřejného sektoru.

Schéma 2.1 Schéma zajištění produktů a služeb tělesné kultury prostřednictvím subjektů veřejného sektoru

Zdroj: HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86929-04-3.

Produkty tělesné kultury jsou ve vysoké míře zabezpečovány prostřednictvím subjektů soukromého sektoru. Výjimku tvoří pouze tělesná výchova, která je zajišťována veřejným sektorem.

Právní forma subjektů, jež se podílejí v oblasti tělesné výchovy a sportu, je nejčastěji nestátní nezisková organizace. Jedná se o společenství osob nebo organizací, které chtějí naplňovat společný účel prostřednictvím určité organizace nebo eventuálně spojení organizací. Tyto organizace se nazývají obvykle kooperace, korporace, spolky, kluby, svazy apod. [1] Jejich společným znakem je to, že naplňování jejich účelu je neseno členy, kteří spolupracují na plnění společné vůle přímo nebo zprostředkovaně v orgánech těchto organizací. Jako neziskové jsou označovány z toho důvodu, že nejednají s úmyslem zisku, ale pro účely potřeb podpory nebo pomoci.

2.2.1 Tělesná výchova a sport – působnost krajů a obcí

Krajům ve své samostatné působnosti ukládá zákon:

- zabezpečení rozvoje sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajištění výstavby, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečení finanční podpory sportu ze svého rozpočtu.

Z výše uvedeného vyplývá, že krajské úřady musí zajistit:

- organizaci a financování krajských postupových soutěží vyhlášených MŠMT nebo krajem,
- organizaci a účelové financování krajských i celostátních tělovýchovných a sportovních událostí pořádaných v kraji,
- podporu NNO v oblasti tělovýchovy a sportu, které nemají nadregionální působnost, včetně podílu na jejich finančním zajištění. [1]

Obce ve své samostatné působnosti mají ze zákona uloženy stejné úkoly jako kraj, navíc je ze zákona stanoven úkol kontroly účelného využívání vlastních sportovních zařízení.

Na svém územním obvodu, v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi, pečují obce o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů. Ze svých rozpočtů, vedle zabezpečení podmínek pro rozvoj sportu pro všechny občany, zajišťují také výstavbu,

rekonstrukci, údržbu a provoz svých sportovních zařízení, která poskytují pro sportovní vyžití svých občanů.

Úkolem obcí je též koordinovat sportovní aktivity občanských sdružení a institucí v obci.

Obce jsou také, jako zřizovatelé základních škol, zřizovateli sportovních tříd na těchto školách. Pro jejich činnost poskytují zdarma, nebo za režijní ceny, sportovní zařízení obce s ohledem na potřeby sportovních tříd a na vlastní rozpočtové možnosti. Podle svých možností přispívají také na pronájem sportovních zařízení. [1]

2.2.2 Tělesná výchova a sport v soukromém sektoru

Soukromý sektor zajišťující tělesnou výchovu a sport je tvořen **nestátními neziskovými organizacemi a soukromými komerčními firmami**.

Za **nestátní neziskové organizace** v oblasti sportu jsou považovány subjekty, které mají provozování sportovních a tělovýchovných činností jako svou hlavní činnost. V oblasti tělovýchovy a sportu mají především formu občanských sdružení, která mají právní subjektivitu. [1]

Nejvýznamnějším orgánem, který sdružuje NNO v oblasti sportu je **Všesportovní kolegium České republiky**. Je koordinačním orgánem tělovýchovných a sportovních občanských sdružení ČR, nemá právní subjektivitu. Jedná se o dobrovolné seskupení jedenácti největších a zastřešujících svazů a spolků jako je např. Asociace školních sportovních klubů, Autoklub ČR, Česká obec sokolská, Český olympijský výbor, Český svaz tělesné výchovy, Klub českých turistů, Orel a další. Kolegium vzniklo za účelem sjednotit názory a požadavky sportovního prostředí vůči zákonodárné a výkonné státní moci. Zastupuje zájmy registrovaných sportovců, prosazuje a obhájí zájmy malých a neziskových tělovýchovných jednot a sportovních klubů, provozujících veřejně prospěšnou činnost, především práci s dětmi a mládeží.

Kolegium je iniciativním a koordinačním orgánem ve vztahu k politickým stranám a hnutím, Senátu a Poslanecké sněmovně Parlamentu, vládě, ústředním a regionálním orgánům státní správy, v jejichž kompetenci je péče o sport a tělovýchovu nebo činnosti související. [1]

Sport je jedinou neziskovou činností, která je organizována jak na státní, tak také na krajských úrovních a má současně tu schopnost úspěšně obhajovat a prosazovat potřeby sportovního prostředí.

Krajská Kolegia úzce spolupracují s krajskými úřady, jejich členové bývají přímo zastupiteli nebo členy výborů a komisí, mající v náplni činnosti péči o sport. [1]

Sportovní organizace mohou být také v postavení **soukromých komerčních firem**. Jejich podnikání vychází z obecných ustanovení obchodního zákoníku. Většina např. vrcholových fotbalových klubů existuje ve formě obchodních společností, kde sportovci jsou zaměstnanci klubů a samotná sportovní činnost je provozována za účelem zisku [1].

2.3 Organizace sportovních struktur v ČR

V České republice je sportovní činnost zajišťována třemi základními institucemi:

- veřejnými institucemi,
- sportovními federacemi,
- olympijským hnutím.

Tělovýchovná a sportovní činnost je organizována v:

- **státních zařízeních** – školy nebo speciální sportovní zařízení patřící do správy MŠMT, stát podporuje tělovýchovu a sportovní činnost hlavně v rámci povinné tělesné výchovy ve školách,
- **sportovních klubech podporovaných z celospolečenských zdrojů** – jedná se o neziskové organizace, převážně občanská sdružení, jejichž hlavní náplní je dobrovolná činnost v oblasti tělovýchovy a sportu. Forma občanského sdružení je pro sportovní organizace výhodná zvláště z daňového hlediska (osvobození členských příspěvků od daně z příjmu, možnost snížení základu daně). Tyto subjekty mohou získávat dotace z veřejných rozpočtů, jejich hlavní činností nesmí být podnikání.
- **soukromých komerčních zařízeních** – jsou to subjekty založené za účelem podnikání a dosahování zisku.

2.4 Příjmy z tělovýchovy a sportu

Celkové příjmy z tělovýchovy a sportu nelze přesně určit, neboť statistický úřad tyto příjmy eviduje společně s příjmy z kulturní činnosti a dalších volnočasových aktivit, dále je již nerozlišuje. Se sportovními aktivitami jsou přímo spojena další odvětví národního hospodářství – doprava, ubytování, stravování apod.

Další příjmy plynoucí do veřejných rozpočtů jsou např. příjmy z daní z příjmů vrcholových sportovců, které jsou v mnoha případech značné, a to nejenom ze samotných sportovních výkonů, ale také z různých typů reklamních činností sportovců.

2.5 Financování tělesné kultury a sportu

Tělesná kultura a sport vykazuje jak pozitivní tak i negativní externality. Mezi pozitivní patří například vliv tělesné kultury na pracovní schopnost, výkonnost a zdraví, sociální a kulturní podíl jedince, obecně řečeno, že tato externalita má pozitivní vliv na uchování a regeneraci lidského potenciálu. Negativními externalitami tělesné kultury jsou hlavně ekologické důsledky některých sportů (turistika, motorismus), negativní zdravotní vlivy sportovní činnosti (doping, přetěžování), komercializace tělesné kultury apod. Obecně převládají pozitivní externality, což je také akceptováno celospolečensky. Proto je tato oblast podporována ve formě přímé finanční podpory z veřejných prostředků a státního rozpočtu. Tato podpora by měla také vycházet z ochoty příslušného subjektu zajišťující tělesnou kulturu a sport poskytovat veřejně prospěšnou službu.

Veřejná správa nedisponuje v oblasti vytváření podmínek pro rozvoj tělovýchovných a sportovních aktivit pro všechny potřebnou organizační strukturou, a proto je nutné pro zajištění financování těchto aktivit vzájemně koordinovat činnost orgánů státní správy a samospráv s činnostmi občanských sdružení a soukromého sektoru. [1]

Financování tělesné kultury je tak zabezpečováno ze dvou zdrojů – z veřejných a soukromých. V mnoha případech dochází k prolínání financování z obou zdrojových oblastí, a tak vzniká vícezdrojové financování – ze státního rozpočtu, z rozpočtů krajů a obcí a ze soukromých zdrojů, tj. domácností. Přestože jsou všechny složky tělesné kultury výrazně podporovány z veřejných rozpočtů, největším zdrojem financování tělesné kultury je rozpočet domácností. Zásahu na tom má oblíbenost sportovních aktivit. Kromě domácností je dalším významným soukromým finančním zdrojem na podporu tělesné kultury podíl z výtěžku sázkových her. V ČR působí několik set provozovatelů loterií a hazardních her.

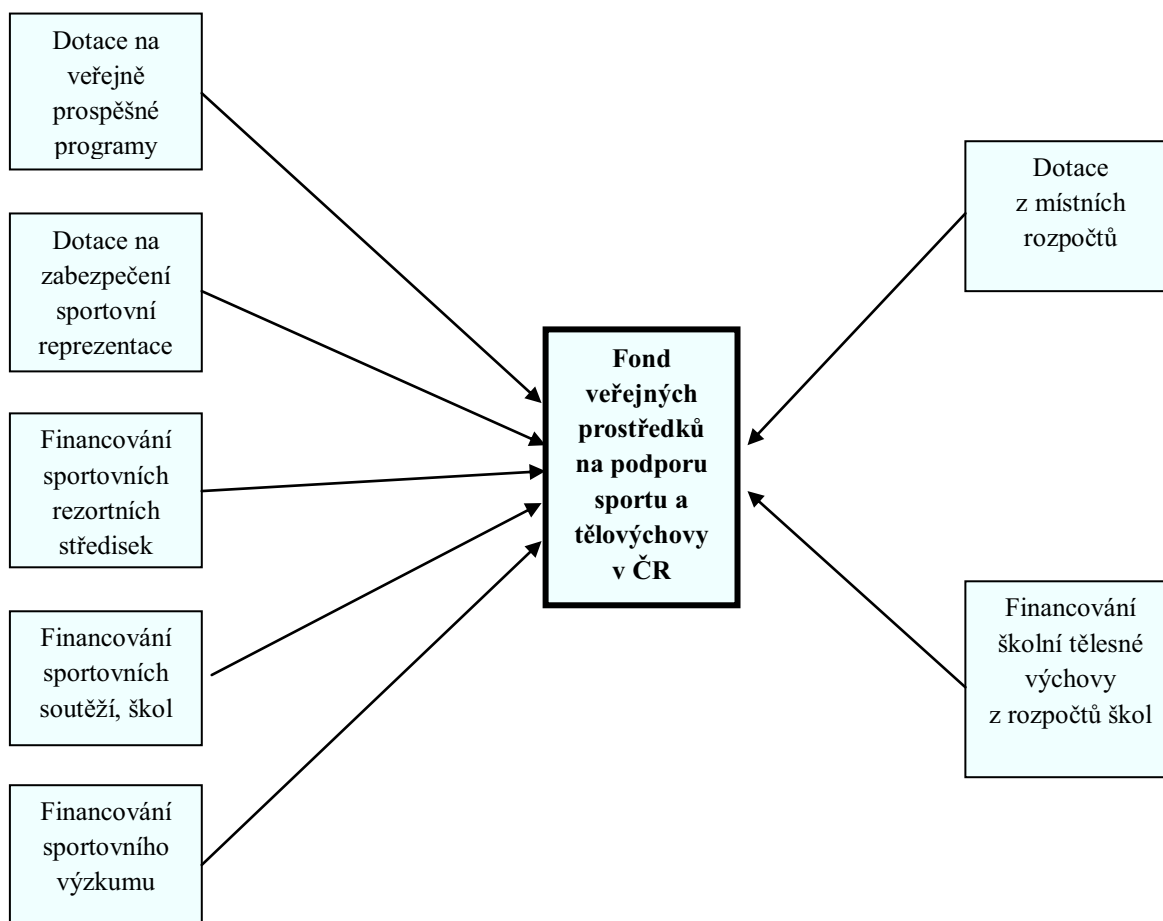
2.5.1 Financování z veřejných zdrojů

Financování tělesné kultury z veřejných prostředků státního rozpočtu a územních celků zahrnuje tyto oblasti:

- dotace ze státního rozpočtu,
- dotace z místních rozpočtů (z krajských, městských a obecních rozpočtů),
- financování tělesné výchovy.

Podpora tělesné kultury z veřejných prostředků je přibližena v následujícím schématu 2.2.

Schéma 2.2 Podpora tělesné kultury z veřejných prostředků

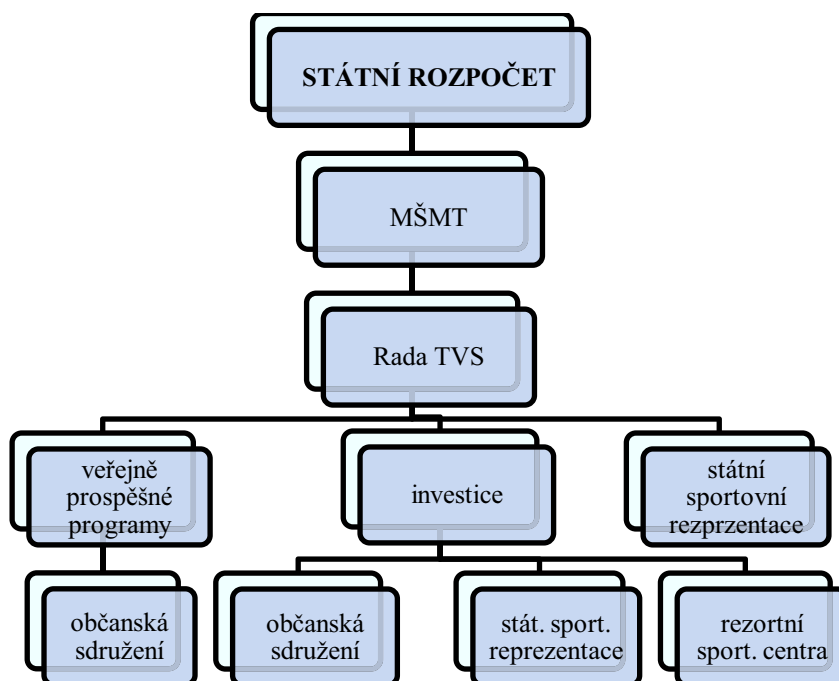
Zdroj: HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86929-04-3.

Prostředky na financování tělovýchovy a sportu ze státního rozpočtu jsou poskytovány prostřednictvím MŠMT. Mimo těchto příjmů je financování tělovýchovy a sportu zajišťováno také z jiných zdrojů. Příjmy je možno rozdělit na:

- státní – finanční prostředky ze státního rozpočtu, přidělované prostřednictvím kapitoly MŠMT a z kapitoly Všeobecná pokladní správa,
- nestátní – podíl na výnosech akciové společnosti Sazka.

Průběh rozdělování státních zdrojů na podporu tělovýchovy a sportu uvádí schéma 2.3.

Schéma 2.3 Rozdělování státních zdrojů na podporu tělovýchovy a sportu v ČR

Zdroj: PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: Aspi, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Z rozpočtu MŠMT je financováno pouze uskutečňování programů na podporu státní sportovní reprezentace a některé oblasti masového rozvoje sportu. Ostatní oblasti financování tělovýchovy a sportu jsou v kompetencích územně samosprávných celků, popř. jsou plně financovány ze soukromých zdrojů. [1]

Struktura dotací ze státního rozpočtu, které jsou určeny zastřešujícím organizacím, je tvořena z cca 80 % dotacemi určenými na investice a na opravy a údržbu tělovýchovných

zařízení. Zbýlých 20 % je směřováno na vlastní sportovní a tělovýchovnou činnost organizací.
[3]

V tabulce 2.4 jsou uvedeny celkové **výdaje ze státního rozpočtu** na sport a tělovýchovu ve vybraných letech.

Tabulka 2.4 Výdaje státního rozpočtu na sport a tělovýchovu

rok	2005	2006	2007	2008	v mil. Kč 2009
výdaje celkem	1 873	2 062	2 221	3 114	2 177

Zdroj: ČSÚ – vlastní zpracování

Financování sportu z krajských rozpočtů vyplývá z povinnosti krajů udržovat a rozvíjet sportovní zařízení ve svém majetku. Současně mohou podporovat subjekty provádějící veřejně prospěšnou činnost (včetně subjektů působících v oblasti tělovýchovy a sportu) pro kraj. Kraje mohou poskytovat dotace subjektům v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy v hodnotě nad 200 000 Kč, nejedná-li se o účelové dotace ze státního rozpočtu. Rada kraje může rozhodnout o poskytování dotace občanským sdružením a jiným právníckým osobám v oblasti tělovýchovy a sportu. Dotace jednomu subjektu nesmí převýšit 200 000 Kč za kalendářní rok.

Také **obce na podporu sportu** na svém území vyčleňují určitou část prostředků ze svého rozpočtu. Závazky pro ně vyplývají z plnění povinností uložených jim zákonem a z povinností spojených s péčí o vlastní majetek a s jeho rozvojem.

Zdroje financování obce vytvářejí zejména z:

- finančních prostředků vložených obcí, dle jejich rozpočtových možností,
- finančních darů fyzických a právníckých osob účelově určených na podporu konkrétních sportovních aktivit,
- dotací z veřejných rozpočtů a jim na roveň postavených prostředků určených na financování projektů v dané oblasti,
- finančních prostředků získaných z poplatků z výherních automatů.

V tabulce 2.5 jsou znázorněny celkové **výdaje územních rozpočtů** na sport a tělovýchovu (po konsolidaci) v jednotlivých letech.

Tabulka 2.5 Výdaje (konsolidované) územních rozpočtů na sport a tělovýchovu

					v mil. Kč
rok	2005	2006	2007	2008	2009
výdaje celkem	6 828	9 235	8 650	8 970	10 399

Zdroj: ČSÚ – vlastní zpracování

Neopomenutelné je také **financování sportu ze zdrojů akciové společnosti Sazka**. Sazka a.s. je obchodní společnost, jejímiž akcionáři jsou výhradně občanská sdružení působící v oblasti sportu a tělovýchovy. Jejím hlavním posláním je vytvářet finanční prostředky pro financování veřejně prospěšných účelů ve sportu a tělesné výchově, velkou zásluhu má především v podpoře mládežnického sportu. [1]

2.5.2 Sponzoring ve sportu

Stále častější formou financování sportovních aktivit se stávají **sponzorské příspěvky**. Jedná se o specifický prostředek na zabezpečení dodatečných finančních zdrojů, jak pro jednotlivé sportovce, tak pro sportovní kluby a akce. Sponzorování spočívá v jasném vymezení výkonů sponzora a protivýkonů sponzorovaného. S poskytovanými finančními prostředky jsou spojovány určité záměry a cíle sponzora a tím je zejména propagace a následný ekonomický přínos. Sponzorství je možné rozdělit na sponzorství jednotlivých sportovců, sponzorování sportovních týmů, sponzorování sportovních klubů aj.

Sponzoring sportu se pro mnohé firmy stává součástí jejich marketingových nástrojů, zvláště u sportů vrcholových. Pro dosažení optimálních výsledků je pak nezbytné dobře zvolit takové komunikační prostředky, které jsou schopny oslovit a ovlivnit vybranou cílovou skupinu potenciálních zákazníků. [1]

2.5.3 Poskytnutí bankovního úvěru

Možnosti, jak zajistit finanční zdroje pro financování tělesné kultury a sportu je také poskytnutí bankovního úvěru. Banky velmi nerady poskytují úvěry na projekty sportovního charakteru, či podnikatelské záměry z oblasti sportu a volného času. Příčiny jsou např. v tom, že připravenost sportovních manažerů na skutečné tržní prostředí je velmi malá, k řešení problému je z hlediska ekonomiky přistupováno neodborně. Také přetrvává názor, že základními a rozhodujícími finančními zdroji mají být dotace a sponzoring. Jednotlivé sportovní organizace pak mají mnohem lepší možnosti získat bankovní úvěr přímo. [2]

3 REKONSTRUKCE A FINANCOVÁNÍ SPORTOVNÍHO AREÁLU

Důležitým krokem pro rozvoj Hošťálkovic je plánovaná rekonstrukce sportovního areálu. Jakákoliv možnost sportovní aktivity přináší pro obyvatele obce uspokojení, jak po stránce fyzické, tak i psychické a prospívá to občanům i samotné obci. Nabízí-li obec i možnosti kulturního vyžití, atraktivita obce se zvyšuje a přiláká pozornost nejen místních obyvatel, ale i blízkého okolí. Právě plánovaná rekonstrukce sportovního areálu může napomoci získat prostor pro sportovní i kulturní aktivity. Navíc obyvatelé Hošťálkovic mohou ocenit zájem zastupitelů dělat něco pro občany, kteří si je zvolili, aby v obci zastupovali jejich zájmy.

Hošťálkovice leží na soutoku dvou řek Opavy a Odry na území o rozloze 529 ha. Jsou jedním z 23 městských obvodů největšího města Moravskoslezského kraje – Ostravy³. Náhled na mapu obvodu Statutárního města Ostrava je k dispozici v příloze č. 1. K 1.5.2010 žilo na území obce 1549 obyvatel (766 mužů, 783 žen), nejvíce obyvatel v produktivním věku 30 – 34 let.

Jelikož jsou Hošťálkovice pouze městským obvodem Statutárního města Ostrava, nemají vlastní samostatnost, nevlastní majetek. Výkon přenesené působnosti státní správy a samosprávy na území městského obvodu Hošťálkovice zajišťuje Úřad městského obvodu Hošťálkovice. Orgány městského obvodu včetně členů zastupitelstva jsou uvedeny v příloze č. 2. a 3.

Statutární město je město, které má své území rozčleněno na městské obvody nebo městské části s vlastními samosprávnými orgány. Z hlediska hospodaření statutárních měst jsou všeobecná pravidla obcí platná pro veškeré hospodaření statutárního města i jeho obvodů či částí. Tato města si pro hospodaření svých obvodů vytváří dílčí vlastní pravidla, která stanovuje vyhláška (statut), kterou si město samo přijímá. Tato vlastní pravidla jsou pak zcela individuální pro každé statutární město. Pravidla stanoví, např. jaké příjmy budou mít městské obvody, které činnosti budou zajišťovat a financovat apod.

Co se týká hospodaření, prodeje majetku apod. zastupitelé městského obvodu Hošťálkovice vše nejprve projednávají na místním jednání zastupitelstva a poté ještě musí proběhnout schválení záměru apod. zastupitelstvem města Ostravy. Bez souhlasu Statutárního

³ Ostrava je rozlohou třetím největším městem České republiky, a také třetím největším počtem obyvatel (stav k 1.1.2010 306 006). Má výhodnou strategickou polohu - nachází se 10 kilometrů jižně od státní hranice s Polskem a 50 kilometrů západně od hranice se Slovenskem.

města Ostrava nemohou z vlastního rozpočtu čerpat zdroje na investice, nemohou samostatně žádat o dotace, příp. úvěr. V případě přebytku v rozpočtu mohou tyto zdroje použít pouze na opravy a drobné rekonstrukce.

Občané mají v obci k dispozici poštu, tři obchody, čtyři hostince, všeobecného lékaře, lékárnu, stolařství, opravnu automobilů, kadeřnictví. Podnikatelská činnost v obci je také zastoupena tzv. internetovým obchodem, prostřednictvím kterého je možno koupit sportovní či turistické vybavení. Na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku dohlíží městská policie, která má služebnu v přilehlé městské části Lhotka.

Nejen pro školní výuku tělesné výchovy a další předměty vyučující se na základní škole je využíváno hřiště, které se nachází v těsné blízkosti školy. Hřiště spadá do komplexu sportovního areálu, který je v současné době ne ve zcela vyhovujícím stavu. A proto je možné konstatovat, že sportovní vyžití v obci není na nejlepší úrovni. Sportovní areál je volně přístupný všem občanům, ovšem chybí zde vybavení pro uskutečnění sportovních aktivit. V zimních měsících loňského a letošního roku bylo zde vybudováno kluziště, které přilákalo mnoho zájemců, především dětí k oblíbené zimní sportovní činnosti. Kluziště bylo zřízeno díky několika místním občanům. Působí-li v obci fotbalový klub, hřiště slouží k tréninkům a zápasům fotbalových soutěží. Hřiště a téměř celý areál je také využíván pro kulturní vyžití obyvatel, jako je např. hasičská soutěž, realizace zájmových programů pro děti při různých příležitostech aj. Hřiště a sportovní areál nabízí mnoho možností trávení volnočasových aktivit, bylo by proto vhodné, aby zastupitelé obce vyřešili v co nejkratším období plánovanou rekonstrukci.

3.1 Hošťálkovice - od historie po současnost

Osídlení dnešního území Hošťálkovic začalo již v době předhistorické, jak dokazují archeologické nálezy. Hošťálkovice, jako celé Hlučínsko, byly do roku 1742 součástí Rakousko-uherské monarchie. V roce 1920 byla celá oblast Hlučínska opět navráćena československému státu.

Obyvatelstvo Hošťálkovic se až do počátku 19. století zabývalo výhradně zemědělstvím. Rozvoj průmyslu v sousední ostravské aglomeraci ovlivnil i život na vesnici a její další demografický vývoj. Stále více obyvatel začalo pracovat v blízkých dolech a továrnách. Hošťálkovice byly po osvobození v roce 1945 samostatnou obcí spadající až do roku 1949 do okresu Hlučín.

V roce 1950 bylo v Hošťálkovicích založeno jednotné zemědělské družstvo. V 50. letech začala stavba kulturního domu. V roce 1955 započala v Hošťálkovicích výstavba Televizního střediska Ostrava. Výstavba 112,5 m vysoké televizní věže byla v témže roce ukončena a bylo zahájeno první programové vysílání. Dnes je televizní vysílač dominantou obce. V 60. letech proběhla stavba vodovodu a v 70. stavba nové požární zbrojnice, v níž je dnes sídlo Úřadu městského obvodu Hošťálkovice.

V roce 1949 v souvislosti s novým územně správním uspořádáním došlo k odloučení Hošťálkovic ze správního celku Hlučín a jejich začlenění do nově vytvořeného okresu Ostrava. Roku 1960 byly Hošťálkovice z okresu Ostrava opět vyčleněny a staly se součástí nového okresu Opava. V roce 1976 byly integrovány do města Ostravy a tím ztratily svou samostatnost.

V roce 1989 se Hošťálkovice dočkaly opět samostatnosti. Vytvořením samostatného městského obvodu zaznamenaly Hošťálkovice dynamický rozvoj. Rozběhla se rozsáhlá investiční výstavba. Během 90. let minulého století se podařilo vybudovat nový vodovod, byla provedena plynifikace, proběhlo obnovení veřejného osvětlení, byla zřízena vlastní telefonní ústředna a zavedena kabelová televize. V roce 1995 zahájila vysílání vlastní lokální kabelová televize Hošťálkovice, která nahradila obecní rozhlas. Téměř všechny místní komunikace byly rekonstruovány nebo opraveny a vybudovány nové chodníky. Byla položena zcela nová splašková kanalizace s napojením na čističku odpadních vod v Ostravě - Přívoze. Podařilo se obnovit starý bytový fond a rekonstruovat bývalý objekt statku na moderní bytový dům s 15 bytovými jednotkami. Velkou investiční akcí byla rozsáhlá rekonstrukce kulturního domu, která kvůli vleklým sporům mezi zastupiteli městského obvodu nebyla doposud dokončena. Součástí kulturního domu měly být také bytové jednotky a restaurace, které tak mohly být zdrojem příjmů do obecního rozpočtu.

3.2 Neziskové organizace a zájmová sdružení obce

Jedinou neziskovou organizací v obci je příspěvková organizace – **Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hošťálkovice**. Základní škola vyučuje celkem v devíti třídách. V současnosti ZŠ eviduje 139 žáků, kteří tvoří první a druhý stupeň, přičemž na prvním stupni jsou počty nižší. Druhý stupeň je naplňován žáky ze sousedních malotřídních škol, ze ZŠ Ostrava-Lhotka a ze ZŠ Hlučín-Bobrovníky. Nedílnou součástí je i škola mateřská, kterou v současné době navštěvuje 50 dětí, což je maximální kapacita MŠ.

Žáci základní školy mají k dispozici mimoškolní aktivity jako je např. dramatický kroužek, mladý hasič, pěvecký kroužek, keramiku aj.

Mezi zájmová sdružení obce patří TJ Sokol Hošťálkovice, Šachový klub Hošťálkovice, Český červený kříž Hošťálkovice, Český zahrádkářský svaz Hošťálkovice, Římskokatolická farnost, Klub důchodců Hošťálkovice, knihovna.

3.3 Rozpočet obce Hošťálkovice

Tak, jako každá obec, má i obec Hošťálkovice povinnost vedle ročního rozpočtu sestavovat **rozpočtový výhled** na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočtový. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro střednědobé finanční plánování a sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Tento rozpočtový výhled je pak jedním z východisek pro sestavení ročního rozpočtu obce.

Rozpočet se sestavuje běžný a kapitálový. Oddělení běžného hospodaření od hospodaření investičního (dlouhodobého) umožňuje přehledně analyzovat daňové i nedaňové příjmy, umožňuje analyzovat nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby, umožňuje stanovit, zda objem finančních prostředků je dostatečný na realizaci jednotlivých investičních projektů.

Kapitálový rozpočet zachycuje příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké. Náklady spojené s investičními projekty zpravidla zatěžují rozpočet na dobu delší než jeden rok a jejich realizace představuje pro obec nejen jednorázové kapitálové výdaje, ale i běžné provozní výdaje (náklady na údržbu, mzdy obslužného personálu atd.), výdaje nutné na amortizaci kapitálových statků, popřípadě výdaje související s dluhovou službou (při financování půjčkou). Je proto nutné, aby zastupitelé obce o všech investicích rozhodovali uvážlivě a zvolili pouze takové, které jsou pro obec potřebné a ze kterých budou mít užitek i příští generace.

3.3.1 Analýza hospodaření obce

Analýza hospodaření obce vychází z plnění rozpočtu SMO, městského obvodu Hošťálkovice, zabývá se obdobím let 2007 – 2009, součástí analýzy je rok 2010 a 2011, kde uvedené hodnoty vychází pouze ze schváleného rozpočtu na příslušný rok. Příjmy a výdaje jsou členěny dle druhového třídění rozpočtové skladby, které znázorňuje tabulka 3.1. Pro přehlednost příjmů a výdajů rozpočtové skladby jednotlivých roků je uveden graf 3.2.

Druhové třídění rozlišuje peněžní operace na příjmy, výdaje a financující operace.

- **příjmy** představují veškeré nenávrtně přijaté prostředky, zejména charakteru daní a poplatků, příjmů z poskytování služeb, příjmů z prodeje a pronájmu majetku a přijatých darů a dotací. Nezahrnují ty přijaté finanční prostředky, které jsou vypůjčeny ke krytí svých rozpočtových výdajů.
- **výdaji** se rozumějí veškeré nenávrtně poskytnuté prostředky zejména charakteru plateb za nakoupené zboží a služby včetně platů a úhrad souvisejících s vykonanou prací vlastních zaměstnanců a transferů prostředků, a dále prostředky poskytované návratně jako nástroj rozpočtové politiky. Výdaji nejsou splátky jistiny přijatých půjček a vydaných dluhopisů.
- **financujícími operacemi** se rozumí veškerá přijetí prostředků, u kterých je známo, že musí být ve stanoveném čase splaceny subjektům, které je poskytly. Financujícími operacemi nejsou zejména přijaté a uhrazené úroky, dividendy a podíly na zisku, které se zahrnují do příjmů a výdajů.

Nejvyššími jednotkami druhového třídění jsou **třídy**. Každá třída je označena jednomístným číselným symbolem. Třídy se dále třídí na seskupení položek, která jsou označena dvoustupňovým číselným symbolem, kde první číslice určuje příslušnost ke třídě. Každé seskupení položek se dále třídí na podseskupení položek, která jsou označena trojmístným číselným symbolem, kde první dvě číslice určují příslušnost k seskupení položek. Podseskupení položek se třídí na položky, které jsou nejnižšími jednotkami členění a jsou označeny čtyřmístným číselným symbolem, kde první tři číslice určují příslušnost k podseskupení. Součástí třídy pro financující operace jsou i položky, které vyjadřují změny stavu prostředků na bankovních účtech a opravné položky.

Tabulka 3.1 Příjmy a výdaje (po konsolidaci) podle druhového třídění

v tis. Kč

položka	2007	2008	2009	2010 *	2011 *
třída 1 - daň. příjmy	841	805	746	740	838
třída 2 – nedaň. příjmy	2 427	1 619	2 086	1 835	1 941
třída 3 – kapitálové příjmy	145	339	195	300	200
třída 4 – přijaté dotace	8 288	10 337	11 115	11 584	10 917
Příjmy celkem	11 701	13 100	14 142	14 459	13 926
třída 5 – běžné výdaje	12 689	9 946	12 166	13 459	13 726
třída 6 – kapitálové výdaje	433	655	2 790	1 000	200
Výdaje celkem	13 122	10 601	14 956	14 459	13 926
třída 8 - financování	-	- 2 498	814	0	30

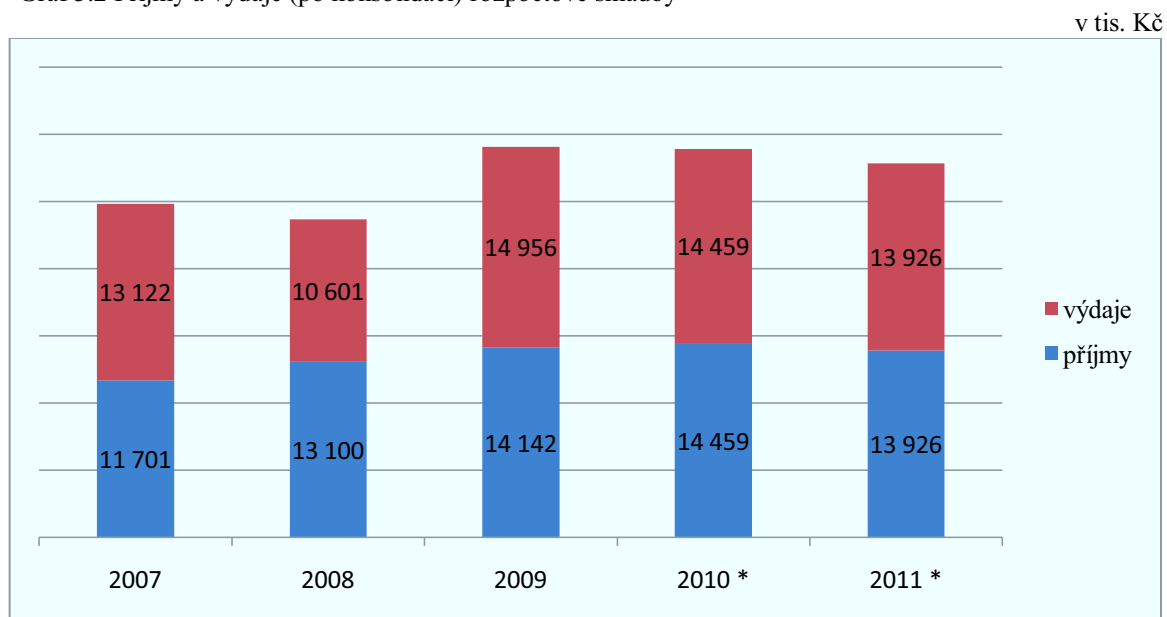
* hodnoty vychází pouze ze schváleného rozpočtu

Zdroj: Rozpočty měst. obvodu Hošťálkovice – vlastní zpracování

Jak je z výše uvedené tabulky 3.1 a grafu 3.2 patrné, příjmy i výdaje obce nepatrně v čase rostou. Údaje roků 2010 a 2011 je nutno vnímat pouze jako předpokládané údaje, jelikož se jedná pouze o schválený rozpočet, který předpokládá vyrovnanost rozpočtu. Skutečnost vyrovnaného rozpočtu je spíše nepravděpodobná. Z toho důvodu podrobnější rozbor bude proveden pouze z rozpočtů let 2007 – 2009.

Ve sledovaném tříletém období (2007 – 2009) byly pouze v roce 2009 příjmy a výdaje téměř vyrovnané. V roce 2008 obec hospodařila s přebytkem ve výši 2 499 tis. Kč, naproti tomu v rozpočtovém roce 2007 vznikl obci schodek ve výši 1 421 tis. Kč.

Graf 3.2 Příjmy a výdaje (po konsolidaci) rozpočtové skladby

* hodnoty vychází pouze ze schváleného rozpočtu

Zdroj: Rozpočty měst. obvodu Hošťálkovice – vlastní zpracování

Příjmy obce

Největší objem příjmů za rozpočtový rok dle druhového třídění představují **přijaté dotace**, jimiž jsou nejpodstatnější z hlediska množství, neinvestiční transfery od obcí (průměrně 7 611 tis. Kč), neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu (průměrně 1 296 tis. Kč). Investiční dotace byly ve sledovaném období poskytnuty pouze v roce 2007 z MMO na rekultivaci skládky a energetický audit MŠ, ZŠ a v roce 2008 to byly investiční přijaté transfery ze státních fondů.

Další významnou příjmovou složku rozpočtu představují **nedaňové příjmy**, které mají největší podíl v příjmech z paragrafu⁴ bytové hospodářství (pronájem obecních bytů) a činnost místní správy (pronájem pozemků, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, přijaté neinvestiční dary).

Z **daňových příjmů** je největším zdrojem příjmů zcela nepochybně daň z nemovitosti, která převyšuje ostatní daňové příjmy tak, že v porovnání s tímto zdrojem příjmu jsou ostatní částky téměř zanedbatelné, i když také potřebné.

⁴ nejpodrobnější třídící hledisko v rámci odvětvového třídění rozpočtové skladby

Kapitálové příjmy jsou tvořeny pouze příjmy z prodeje obecního majetku.

Výše popisované skutečnosti názorně představuje tabulka 3.3.

Tabulka 3.3 Nejdůležitější příjmy rozpočtu obce Hošťálkovice

v tis. Kč

položka	2007	2008	2009
neinvestiční přijaté transfery od obcí	6 301	7 185	9 347
ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR	1 413	1 239	1 235
investiční dotace	177	1 390	0
pronájem obecních bytů, poskytování služeb	948	1 091	1 249
pronájem pozemků	108	116	147
přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	154	152	133
přijaté neinvestiční dary	60	60	60
daň z nemovitosti	526	528	553
odvod výtěžku z provozování loterií	79	93	92
prodej pozemků	145	339	195

Zdroj: Rozpočty měst. obvodu Hošťálkovice – vlastní zpracování

Schválený rozpočet městského obvodu Hošťálkovice na rok 2010 a 2011 vychází ze schváleného rozpočtu dvou let předcházejících daný rozpočtový rok. Údaje v tabulce 3.4 jsou tedy pouze informativní a neodráží se v ní skutečné plnění rozpočtu. Z tabulky je tak možné porovnat, jaký se předpokládá vývoj příjmů obce.

Tabulka 3.4 Nejdůležitější příjmy rozpočtu obce Hošťálkovice

v tis. Kč

položka	2010 *	2011 *
neinvestiční přijaté transfery od obcí	9 072	8 870
ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR	1 056	1 056
investiční dotace	1 000	0
pronájem obecních bytů, poskytování služeb	1 583	1 577
pronájem pozemků	140	160
přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	0	0
přijaté neinvestiční dary	60	60
daň z nemovitosti	650	750
odvod výtěžku z provozování loterií	0	0
prodej pozemků	300	200

* hodnoty vychází pouze ze schváleného rozpočtu

Zdroj: Rozpočty měst. obvodu Hošťálkovice – vlastní zpracování

Výdaje obce

Dle druhového třídění rozpočtu jsou v rozpočtu obce v analyzovaném období 2007 – 2011 zastoupeny především běžné výdaje, kapitálové výdaje v menším objemu.

Z **běžných výdajů** jsou největší výdajové položky určené na činnost místní správy, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, školství, bytové hospodářství, pro zastupitelstvo obce, v menší míře jsou z rozpočtu vymezeny i zdroje na fungování sportovních zařízení patřící obci a na tělovýchovnou činnost. V tabulce 3.5 jsou výše zmíněné výdaje konkrétního roku vyjádřeny v číslech.

Tabulka 3.5 Vybrané výdaje rozpočtu obce Hošťálkovice

v tis. Kč					
položka	2007	2008	2009	2010 *	2011 *
činnost místní správy	3 370	2 960	3 458	3 530	3 850
péče o vzhled obce a veř. zeleň	1 196	1 703	2 337	2 321	2 281
ost. zál. předšk. výchovy a zákl. vzdělání	1 969	1 890	1 878	1 509	1 650
bytové hospodářství	959	734	725	1 503	1 577
zastupitelstva obcí	866	907	967	990	1 020
sport. zařízení v majetku obce	0	0	76	400	406
tělovýchovná činnost	69	62	57	0	0

* hodnoty vychází pouze ze schváleného rozpočtu

Zdroj: Rozpočty měst. obvodu Hošťálkovice – vlastní zpracování

Kapitálové výdaje v roce 2007 zahrnovaly investice do ostatních záležitostí pozemních komunikací, rekultivace skládky, energetického auditu PO ZŠ a PO ZŠ byl poskytnut příspěvek na vybavení. V roce 2008 představovaly kapitálové výdaje výdaje na zateplení štítové stěny, na projektové dokumentace k revitalizaci ZŠ a MŠ, také k rekonstrukci kolumbária a veřejného parkoviště. Zmíněná revitalizace a obě rekonstrukce, ke kterým byly projektové dokumentace vytvořeny, jsou již provedeny a občané mohou veřejné parkoviště a zčásti také kolumbárium využívat. Také v roce 2009 byly investovány finanční prostředky do projektových dokumentací – stavební úprava kulturního domu, oprava chodníku, revitalizace hřiště MŠ, další investice směřovaly do vybudování nového chodníku na veřejné komunikaci, výstavby kontejnerového stání, stavebních prací na městské komunikaci, výstavby výše uvedeného parkoviště a na zpracování studie projektu sportovního areálu obce. V roce 2010 byly finanční zdroje navrženy pro předškolní výchovu a základní vzdělávání a v roce 2011 pro záležitosti spojené s pozemními komunikacemi.

3.3.2 Investiční projekt Hošťálkovic – rekonstrukce sportovního areálu

Investiční projekt, který je tématem této bakalářské práce představuje investici, která by mohla sloužit jak současným občanům, tak těm, kteří se do obce přistěhují, narodí, zkrátka najdou v ní svůj domov i v příštích létech. Zrekonstruovaný sportovní areál by své možnosti mohl nabídnout také návštěvníkům obce, příp. sportovním nadšencům, kteří by obec vyhledávali především pro možnost atraktivního sportovního vyžití. Sportovní areál by se tak mohl stát i zdrojem příjmů obecního rozpočtu.

Kapitálovým rozpočtem pro rok 2010 a kapitálovým výhledem na léta 2011-2013 ze dne 24.8.2009 byla zastupitelstvem obce Hošťálkovice schválena **rekonstrukce sportovního areálu v Hošťálkovicích**.

Sportovní areál Městského obvodu Hošťálkovice využíval dlouhá léta TJ Sokol Hošťálkovice. V roce 2009 od nájemní smlouvy odstoupil, nyní je vlastníkem Statutární město Ostrava. Záměrem městského obvodu Hošťálkovice je celý areál postupně přestavět pro využití širší občanské veřejnosti a rovněž dětmi. Např. vytvořit zde sportovní hřiště (pro volejbal, basketbal, minikopanou, tenisové kurty), dopravní hřiště.

Plánována rekonstrukce byla městským obvodem rozdělena na čtyři části. Části jednotlivých etap jsou uvedeny dle předpokládaného roku realizace.

1) Stavba víceúčelového hřiště na pozemku parc. č. 1318/3 v k.ú. Hošťálkovice (rok 2010)

Jedná se o vybudování hřiště s asfaltovým povrchem. Bylo by umístěné v místě starého antukového hřiště, které bylo vybudováno v 70. letech minulého století (není zavedeno do katastru). Jelikož nebylo udržováno, v mnohých místech již antuku prorůstá tráva a je ve značně zchátralém stavu.

Výstavba víceúčelového hřiště napomůže rozvíjení sportovních aktivit v obci, zejm. mladší generaci dětí. Současné antukové hřiště z důvodu špatného stavu není využíváno. Vybudováním nového hřiště by získaly děti nové prostory pro vyžití – basketbal, dopravní výchovu apod.

Odhad investičních nákladů cca 1 mil. Kč.

2) Stavba sportovního hřiště pro děti na pozemku parc.č. 1321/7 v k.ú. Hošťálkovice (rok 2010)

Bývalé školní hřiště bylo dříve využíváno pro tělesnou výchovu žáků ZŠ. Jelikož nebylo udržováno, roste na něm jen tráva a schází zde jakékoliv prvky pro sport či tělesnou výchovu. Na stávající ploše počítá městský obvod s vybudováním hřiště pro žáky základní školy a ostatní děti obvodu, pro sportovní činnost jako např. minikopanou, volejbal, běžeckou dráhu, doskočiště a také dětský koutek s mobiliářem pro nejmenší (prolézačky, domečky, houpačky, apod.).

Městský obvod nemá v současné době žádné sportoviště pro děti. Tato stavba by dětem poskytla možnost sportovního rozvíjení, zábavy a díky dětskému koutku možnost trávení volného času rodičů s dětmi v zařízení, které v městském obvodě citelně chybí.

Odhad investičních nákladů cca 2 mil. Kč.

3) Stavba tenisového kurtu a volejbalového hřiště na pozemku parc. č. 1318/3 v k.ú. Hošťálkovice (rok 2012)

Současné tenisové kurty, které byly postaveny v 90. letech minulého století, bohužel nejsou zkolaudovány, jsou zdevastované a v podstatě neexistují. Rekonstrukci by vznikly nové tenisové kurty a volejbalové hřiště.

Touto stavbou by získali možnost sportovního vyžití i dospělí obyvatelé.

Odhad investičních nákladů cca 1 mil. Kč.

4) Rekonstrukce fotbalového hřiště na pozemku parc. č. 1318/3 v k.ú. Hošťálkovice (rok 2012)

Fotbalové hřiště v Hošťálkovicích je hodně využíváno, ať již organizacemi (užívání TJ Sokol na kopanou, další např. na pořádání společenských akcí), tak samotnými občany Hošťálkovic. Bylo by třeba vybavit hřiště novými lavičkami, novými střídačkami, novým trávníkem na hřišti, apod.

Také touto stavbou by vznikla možnost sportovního vyžití i pro dospělé obyvatele.

Odhad investičních nákladů cca 1,5 mil. Kč.

V současné době není k výše uvedeným částem rekonstrukce zpracována projektová dokumentace ani investiční záměr.

Každá stavba musí být postavena či rekonstruována na základě **projektové dokumentace**. Během jejího vypracovávání se komplexně prověřují vztahy mezi stavbou a jejím okolím z ohledů vlastnických práv, požadavků zvláště chráněných zájmů státu, požadavků občanských iniciativ, kapacit veřejného technického vybavení a vlivů stavby do prostředí. V dalších fázích se prověřují vlastnosti stavby z hlediska jejich bezpečnosti, odolnosti, prostorového uspořádání a technické vybavenosti. Je-li stavba v souladu se sledovanými parametry, projektová dokumentace upřesňuje požadavky na materiály, technologické postupy a na kvalitu a způsob provádění stavebních prací. Součástí této dokumentace jsou též podrobné výkazy množství potřebných materiálů a prací. Projektová dokumentace staveb je podřízena požadavkům výstavby, které jsou upraveny stavebním zákonem (183/2006 Sb.) a navazujícími předpisy. Protože se stavební činnost velmi výrazně dotýká širokého spektra práv dotčených osob fyzických i právnických, je stavební proces důkladně regulován rozmanitými právními předpisy.

Investiční záměr - jde o předprojektovou přípravu, představuje souhrn požadavků s námětovým řešením umístění do lokality, předběžné odhady bilancí potřeb a spotřeb, odhady nákladů, typy pro výběr stavenišť.

V roce 2009 byla zpracována **studie proveditelnosti projektu** (ekonomické a finanční hodnocení projektu). Jde o dokumentaci, která slouží k posouzení skutečnosti, zda je zamýšlený projekt vůbec realizovatelný a pokud ano, tak s jakými výsledky. Je to jeden z nejdůležitějších dokumentů v rámci předrealizační fáze projektu a nezbytná příloha k žádosti o dotaci u většiny dotačních programů.

3.4 Možnosti financování rekonstrukce sportovního areálu

Rekonstrukci sportovního areálu je možné financovat z pěti skupin **zdrojů příjmů** rozpočtu, jsou to:

- 1) daňové příjmy,
- 2) nedaňové příjmy,
- 3) kapitálové příjmy,
- 4) transfery a dotace,
- 5) úvěry nebo půjčky.

Daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a transfery a dotace jsou tzv. **nenávratné příjmy**, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti.

Daňové příjmy obcí tvoří rozhodující zdroje hospodaření obcí. V ČR dosahují průměrný podíl 58 % na celkových příjmech obcí [9]. Daňové příjmy zahrnují příjmy z daní (daně svěřené, daně sdílené) a příjmy z poplatků (místní poplatky, správní poplatky, poplatky spojené s životním prostředím).

Nedaňové příjmy vznikají z vlastní hospodářské činnosti obce, lze je také označit jako „uživatelské poplatky“. Slouží k částečné úhradě služeb, které poskytuje obec. Zahrnují příjmy z pronájmu majetku, příjmy od organizací zřízených a založených obcí, dary a příspěvky apod.

Kapitálové příjmy zahrnují příjmy obcí z prodeje dlouhodobého majetku – nemovitostí, akcií apod. Pro obec představují jednorázový a neopakovatelný příjem.

Dotace obcím jsou poskytovány z důvodu finanční nesoběstačnosti obce. Poskytují se ze státního rozpočtu, státních fondů, od krajů, z fondu Evropské unie. Dotace se dělí na nárokové a nenárokové. Nárokové dostávají obce automaticky, pravidelně, poskytují se např. na výkon státní správy, na vybraná zdravotnická zařízení, příspěvek na školství apod. Nenárokové dotace jsou ostatní dotace a prostředky o které se musí každá obec ucházet na základě stanovených pravidel. Obvykle jsou tyto dotace formulovány jako dotační programy a jsou vyhlašovány různými ministerstvy, státními fondy apod., které stanovují i příslušné podmínky získávání dotací.

Daňové, nedaňové a kapitálové příjmy obce mohou jen stěží pokrýt běžné výdaje obce. Na rozsáhlou rekonstrukci sportovního areálu je nutné počítat s návratnými zdroji, jako jsou úvěry a půjčky, příp. získání peněžních prostředků ze soukromých zdrojů. Těmto tématům budou věnovány následující podkapitoly.

3.4.1 Úvěry a půjčky

Úvěry a půjčky tvoří tzv. **návratné příjmy**, které jsou spojeny s povinností obce je za určitých podmínek splatit. Představují významný zdroj příjmů obcí zejména na financování dlouhodobých investic. Kapitálový rozvoj je zřídka financován pouze z běžných příjmů či dotací. Nejběžnější zdroj návratných příjmů jsou úvěry od komerčních bank nebo institucí, které půjčují speciálně územním samosprávám. Tyto instituce nabízejí zpravidla dlouhodobé půjčky na rozvoj infrastruktury za nižší úrokové sazby než komerční banky.

Rozhodnutí obce o tom, kolik si vypůjčit, by mělo vycházet z odhadu únosné výše dluhové služby⁵. Všechny návratné prostředky jsou spojeny s úrokovým zatížením, které zpravidla odráží podmínky na peněžním trhu. Pro obce jsou důležité podmínky úvěrů a půjček – tj. doba splatnosti úvěru (krátkodobý, střednědobý, dlouhodobý úvěr), podmínky splácení dluhové služby a způsob stanovení úrokové sazby. [6]

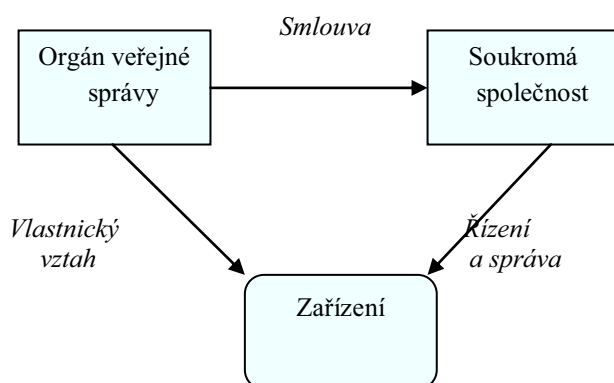
Na financování investic a kapitálových výdajů by měl být použit zejména střednědobý a dlouhodobý úvěr.

3.4.2 Financování ze soukromých zdrojů

Jednou z možností financování veřejné investice je financování ze soukromých zdrojů. Tato forma spolupráce se využívá při kapitálově náročných investicích, především infrastrukturních, kdy příslušný orgán veřejné správy nemá dostatečný objem kapitálu. Financování projektu veřejného charakteru zabezpečují veřejné prostředky společně se soukromými zdroji, riziko financování přebírá soukromá společnost. Po realizaci výstavby se na příslušný orgán veřejné správy převádí vlastnické právo k novému objektu, zatímco soukromý podnik má právo provozovat a spravovat dotyčné zařízení po smlouvou vymezené období. Náklady vzniklé provozováním zařízení hradí soukromé firmě veřejná správa po uvedení investice do provozu. Pořízení veřejné investice ze soukromých zdrojů názorně vysvětluje schéma 3.6.

⁵ Dluhová služba vyjadřuje podíl splátek úroků, jistin úvěrů apod. k celkovým příjmům obecního rozpočtu. Pro hodnotu tohoto ukazatele je jako „únosná velikost dluhové služby“ používána hranice do 30 %.

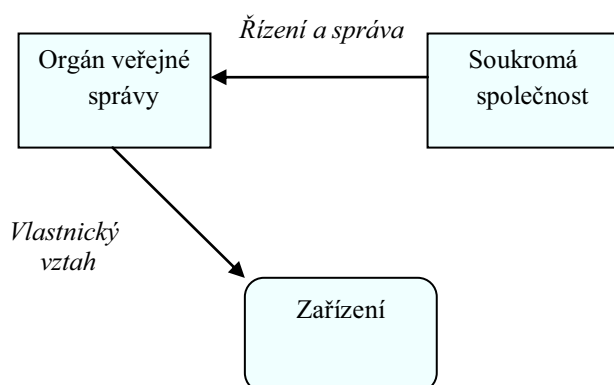
Schéma 3.6 Pořízení veřejné investice ze soukromých zdrojů

Zdroj: PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: Aspi, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

V době, kdy se vložené prostředky investorovi vrátí, převádí se na územní samosprávu i právo daný objekt provozovat, viz schéma 3.7. Investor získává přiměřený zisk.

Schéma 3.7 Pořízení veřejné investice ze soukromých zdrojů – situace po uplynutí lhůty

Zdroj: PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: Aspi, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

4 ZHODNOCENÍ A NÁVRH FINANCOVÁNÍ REKONSTRUKCE

U jednotlivých částí projektu rekonstrukce sportovního areálu není doposud rozhodnuto, jakým způsobem bude zajištěno jejich financování. Na celkovou rekonstrukci sportovního areálu je nutné mít k dispozici přibližnou částku ve výši 5,5 mil. Kč – viz tabulka 4.1. Předpokládá se, že rekonstrukce bude prováděna po částech, podle rozhodnutí zastupitelstva Městského obvodu Hošťálkovice. Na těchto představitelích obce bude záležet, která část nebo části budou rekonstruovány a v jakém období.

Tabulka 4.1 Předpokládané náklady na celkovou rekonstrukci sportovního areálu

Části rekonstrukce	Odhad investičních nákladů
1. Stavba víceúčelového hřiště	1 mil. Kč
2. Stavba sportovního hřiště pro děti	2 mil. Kč
3. Stavba tenisového kurtu a volejbalového hřiště	1 mil. Kč
4. Rekonstrukce fotbalového hřiště	1,5 mil. Kč
Rekonstrukce celkem	5,5 mil. Kč

Zdroj: Kapitálový rozpočet pro rok 2010 a Kapitálový výhled na léta 2011- 2013 MOB Hošťálkovice - vlastní zpracování

Možnosti financování nákladné investice byly představeny v předchozí kapitole. Předpokládanou částku ve výši 5,5 milionu Kč je možné, aby obec získala. Jde však o částku, která bude pro obec velkým finančním zatížením. Na představitelích městského obvodu je tedy zásadní rozhodnutí, po zvážení všech možných variant a možností, jakým způsobem zajistí peněžní zdroje pro zahájení rekonstrukce sportovního areálu.

Dalším, kdo bude mít zásadní vliv na rozhodnutí o způsobu a množství získaných finančních prostředků, bude město Ostrava, jakožto nadřízený orgán městského obvodu Hošťálkovice.

Návrh financování rekonstrukce sportovního areálu a následné zhodnocení, což je cílem této bakalářské práce, bude zaměřeno na čtyři varianty možnosti financování, a to:

- Varianta 1 - financování z vlastních zdrojů,
- Varianta 2 - získání dotací,
- Varianta 3 - financování z cizích zdrojů,
- Varianta 4 - financování ze soukromých zdrojů.

4.1 Varianta 1 – financování z vlastních zdrojů

Nejvhodnější variantou je zcela nepochybně, využití vlastních finančních prostředků, které obec má ve svém rozpočtu. Tento způsob je reálný pouze v případě, že Hošťálkovice budou mít dostatek finančních prostředků, jež bude možné použít na předmětnou investici.

Jak je z analýzy hospodaření obce v období 2007 – 2009 a předpokládaného hospodaření v období 2010 - 2011 zřejmé, finanční prostředky, které by mohly být investovány do rekonstrukce sportovního areálu obce nejsou z rozpočtu obce dostatečné. Městský obvod nevlastní majetek, který by mohl prodat nebo pronajímat v takové výši, aby zabezpečil tento projekt.

Další důvod, proč je tento způsob financování spíše nereálný je ten, že se nejedná o samostatnou obec, ale městský obvod a ten může vlastní prostředky využívat pouze na opravy a drobné rekonstrukce.

4.2 Varianta 2 - získání dotací

Další možnosti, jak získat potřebné finance na realizaci projektu je poskytnutí dotací. V případě rekonstrukce sportovního areálu by přicházely v úvahu **nenárokové dotace**.

Pokud se hovoří o dotacích z rozpočtových kapitol některých ministerstev (Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva dopravy apod.) jsou to dotace vypláceny obcím v rámci grantových programů vyhlašovaných jednotlivými ministerstvy. Na tyto dotace nemají obce nárok, žádají o jejich přidělení. Přidělení dotace je v kompetenci příslušného ministerstva. V současné době žádné z ministerstev nenabízí vhodné dotační programy pro financování rekonstrukce sportovního areálu.

Statutární město Ostrava vyhlásilo v roce 2010 výběrové řízení pro poskytnutí účelových dotací na rok 2011 na podporu oblastí tělovýchovy a sportu a vrcholového sportu. Do výběrového řízení se mohli přihlásit právnické i fyzické osoby, jejichž hlavní náplní je sport a tělovýchova provozovaná na území města Ostravy. Okruhem oblasti byla celoroční činnost subjektů, které mají 30 a více členů, zabývajících se sportovními a tělovýchovnými aktivitami, které slouží k přímému zapojení dětí a mládeže do pravidelné činnosti v jejich volném čase. Z nabízených dotací nebylo možné hradit výdaje investičního charakteru. O tuto účelovou dotaci nemohlo být požádáno na financování rekonstrukce sportovního areálu v Hošťálkovicích, jelikož nesplňovalo podmínky získání dotace.

V současné době Statutární město Ostrava nenabízí žádné dotační programy, které by mohly městskému obvodu Hošťálkovice pomoci získat potřebné finanční zdroje na plánovanou investiční akci.

Ani Moravskoslezský kraj nenabízí žádné dotační programy, jež by byly vhodné pro zajištění finančních prostředků na rekonstrukci sportovního areálu.

Finanční prostředky je také možné získat ze **strukturálních fondů** Evropské unie. Fondy Evropské unie nabízejí:

- tematické operační programy,
- regionální operační programy,
- operační program Praha,
- Evropská územní spolupráce.

Pro období 2007-2013 lze čerpat prostředky prostřednictvím **Regionálního operačního programu NUTS 2 Moravskoslezsko**, určené výhradně regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Cílem programu je přispět k celkovému rozvoji regionu soudržnosti Moravskoslezsko, který je územně totožný s Moravskoslezským krajem.

ROP Moravskoslezsko je zaměřen na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu včetně modernizace prostředků veřejné dopravy, na podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, zlepšování podmínek k životu ve městech a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.

O podporu mohou žádat kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji či obcemi, nestátní neziskové organizace, školy, školská zařízení, ale také profesní organizace, občané, podnikatelé a další.

Řídícím orgánem pro ROP MS je Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Operační program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ⁶.

⁶ Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko (ROP MS) spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj vyčleněno **716,09 mil. €**, což činí přibližně **2,68 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 126,37 mil. €.

Regionální operační program Moravskoslezsko je tematicky rozčleněn do pěti prioritních os rozdělujících operační programy na logické celky, které jsou dále členěny do tzv. oblastí podpory vymezující jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Jedná se o tyto prioritní osy:

- 1) **Regionální infrastruktura a dostupnost** – např. modernizace a výstavby silnic II. a III. třídy, výstavba obchvatů obcí pro silnice II. a III. třídy, zpracování koncepce, projektové přípravy a realizaci oddělených komunikací pro cyklisty a pěší, rekonstrukce a budování zastávek, modernizace a výstavba ekologických systému hromadné dopravy, apod.
- 2) **Podpora prosperity regionu** - např. modernizace vybavení škol, modernizace internátů, sportovišť, klubů pro zájmové vzdělávání, rozvoj kapacit a vybavení terénních sociálních a zdravotních služeb, výstavba či obnova vybavenosti v oblasti sportu, rekreace a lázeňství, turistické a cykloturistické trasy, naučné trasy, apod.
- 3) **Rozvoj měst** – např. zvyšování turistické atraktivity rozvojových zón pro podnikání a bydlení, zkvalitnění a rozšíření kulturního, sportovního a volnočasového zázemí, rozvoj terénních služeb pro staré občany, služby pro rodiče s dětmi, cyklistické stezky a stezky pro pěší, výstavba, obnova, rekonstrukce a vybavení zařízení pro služby obyvatelstvu a podnikům apod.
- 4) **Rozvoj venkova** - např. obnova a rekonstrukce veřejných budov, veřejných prostranství, zeleně a místních atraktivit, rozvoj terénních služeb pro staré občany, služby pro rodiče s dětmi, rekonstrukce, a výstavba víceúčelových zařízení a ploch pro spolkové, sportovní, zájmové i kulturní aktivity, výstavba, obnova, rekonstrukce a vybavení zařízení školských, zdravotnických, sociálních služeb, informačních center, základní obchodní infrastruktury, tržnic apod.
- 5) **Technická pomoc** – sloužící k financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení ROP MS, výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, zajištění publicity programu, podpora iniciací, přípravy a realizace projektů apod.

Finanční pomoc ze strukturálních fondů je většinou vyplácena až po skončení projektu, případně etapy projektu. Žadatel musí mít zajištěno financování celého projektu (etapy) z vlastních zdrojů, případně jiným způsobem (např. úvěrem).

Varianta druhá už je pro obec Hošťálkovice poměrně reálná. Pro rekonstrukci sportovního areálu by bylo možno požádat o dotace z ROP Moravskoslezsko, z prioritní osy Rozvoj města. Tato možnost by byla proveditelná pouze prostřednictvím města Ostravy.

Co se týče nabídky dotačních programů, je nutné sledovat průběžně všechny subjekty, které dotace nabízejí. Nabídka je poměrně pestrá, často přibývají nové dotační programy na které je nutné včas reagovat a mít připravený kvalitní program. Kvalitně připravený program je klíčem k dosažení potřebné dotace. V případě zájmu o dotace z ROP Moravskoslezsko je možné projektový záměr konzultovat s projektovými manažery odboru marketingu a posílení absorbce Úřadu Regionální rady Moravskoslezsko. Také je možno využít poradenských služeb týkajících se získávání dotací z fondů EU, které nabízejí některé instituce – např. Grantika ČS.

4.3 Varianta 3 - financování z cizích zdrojů

Většina kapitálových výdajů obcí směřuje na projekty, které jsou neziskové v tom smyslu, že jejich realizace nepřinese žádné finance na splacení dluhu. V konečné fázi jsou i projekty financované dluhem později spláceny na vrub běžných příjmů, což může zejména u malých obcí ovlivnit možnost vykonávání jejich základních funkcí.

Alokace dotací a kritéria pro přidělování investičních dotací, kdy obvyklou podmínkou pro jejich poskytnutí je finanční spoluúčast investorské obce na realizaci daného investičního záměru, zvyšují zadluženost zejména malých obcí. Obce v řadě případů řeší tento problém právě přijetím úvěru od peněžního ústavu.

Obce v ČR představují pro peněžní ústavy méně rizikové klienty, a proto úvěr získávají poměrně snadno. Peněžních ústavů, které poskytují úvěry obcím je celá řada.

Městský obvod Hošťálkovice, tak jako Statutární město Ostrava má svůj běžný účet vedený u České spořitelny, a tak by pravděpodobně v případě zájmu čerpání úvěru, žádal prvotně informace u této banky.

Česká spořitelna poskytuje všechny druhy termínovaných účelových úvěrů, které obce potřebují pro realizaci svých projektů. Základní politikou České spořitelny pro poskytování úvěrů městům a obcím je vytváření individuálních podmínek vycházejících z parametrů projektu a rozpočtových možností obce.

V nabídce má úvěry provozní, revolvingové, investiční a hypoteční. Splatnost úvěru je individuální, výše úvěru do 100% hodnoty projektu. Úroková sazba může být buď pevná (max. doba 15 let) nebo pohyblivá. Čerpání je individuální, podle parametrů projektu, vždy však bezhotovostní. Splácení je taktéž individuální, zpravidla jsou nastaveny měsíční splátky. Zajištění je obvykle budoucími rozpočtovými příjmy obce.

Pro porovnání nabízených služeb peněžními ústavy pro obce je zde také nabídka dalšího významného peněžního ústavu, kterým je **ČSOB**.

Tento peněžní ústav má ve své nabídce program určený obcím, městům, svazkům obcí a krajským úřadům, včetně jimi založených organizací tzv. ČSOB Municipální program. Program představuje komplexní nabídku finanční služby s vazbou na produkty a služby poskytované peněžním ústavem pro klienty z komunální sféry. Zahrnuje individuální servis firemního bankéře příslušné pobočky, nadstandardní podmínky financování s výrazným zvýhodněním a přizpůsobením potřebám a finančním tokům jednotlivých subjektů municipální sféry, zvýhodněné poplatky a úrokové sazby u běžného účtu, služby elektronického bankovníctví, poradenství v oblasti peněžních toků, správy volných finančních prostředků a optimalizace investičních záměrů, přístup ke zdrojům na financování provozních i investičních potřeb, včetně financování rozvojových programů s využitím zdrojů EU a státu, komplexní řešení určené obcím pro vedení účtu Fondu rozvoje bydlení obce a související služby obce na opravy a modernizaci bytů, pro správu a vedení půjček z FRB, které obce poskytují fyzickým nebo právnickým osobám.

ČSOB Komunální financování představuje portfolio úvěrových produktů pro zajištění financování, které je řešeno individuálním přístupem k řešení případu a využívá všech dostupných podpůrných programů, včetně programů EU a umožňuje tak najít optimální způsob zajištění finančních prostředků potřebných pro provozní i investiční financování obcí, měst, svazků obcí a krajů. Z nabídky je možné využít:

- Povolné přečerpání účtu pro municipality,
- Účelový úvěr pro klienty komunální sféry – slouží k financování krátkodobých i dlouhodobých investičních projektů a rozvojových programů, k předfinancování dotací a spolufinancování projektů podporovaných z fondů EU, státu a dalších institucí.

- ČSOB Program pro spolufinancování projektů z fondů EU – umožňuje bezplatné poradenství výběru programu a možnosti čerpání dotací ze Strukturálních fondů EU pro konkrétní záměr.

Budeme-li vycházet z toho, že úvěr bude obec čerpat u banky, u které je vedený běžný účet, tzn. u České spořitelny, nebude nutné vynakládat výdaje na zřízení dalšího běžného účtu a s tím související ostatní výdaje.

Městský obvod Hošťálkovice nemůže sám požádat o získání úvěru, žadatelem o úvěr může být pouze Statutární město Ostrava. Na rekonstrukci sportovního areálu přichází v úvahu **dlouhodobý investiční úvěr** s úvěrovou částkou až 15 mil Kč. Splatnost úvěru je 10 až 15 let, čerpání úvěru může být jednorázové nebo postupné, dle dohody, maximálně 2 roky. Poplatek za poskytnutí úvěru se nepožaduje, není potřeba žádného zajištění úvěru. Splácení jistiny úvěru může být nastaveno na pravidelné měsíční, čtvrtletní nebo pololetní splátky, splácení úroku z úvěru lze požadovat měsíční nebo čtvrtletní periodou. Úvěr je úročen úrokovou sazbou skládající se z PRIBOR⁷ a marže ve výši 2,40 % p.a. Uvedená marže je orientační, závisí na délce splatnosti úvěru, čím kratší délka splatnosti úvěru, tím je marže nižší.

4.4 Varianta 4 – financování ze soukromých zdrojů

Tento způsob financování rekonstrukce sportovního areálu by bylo možné využít v případě získání vhodného investora, a současně nalezením vhodných činností provozovaných v celém areálu, které by přinášely soukromému podniku po dobu provozování a spravování areálu dostatek finančních prostředků. V obci Hošťálkovice v současné době nesídlí žádná soukromá společnost, která by pro tuto rekonstrukci byla schopna zajistila vhodné finanční prostředky a rekonstrukci tak provést. Ve spolupráci se SMO by se dalo o této variantě přemýšlet.

⁷ Prague InterBank Offered Rate (zkráceně **PRIBOR**) je průměrná sazba, za kterou si banky navzájem jsou ochotny půjčit na českém mezibankovním trhu peníze (likviditu). PRIBOR se používá často jako referenční, tj. úrokové sazby (floating rate) u některých úvěrů jsou buď úplně, a nebo z části na sazbu PRIBOR vázané a odvíjí se od ní (úroková sazba se například každý měsíc/tři měsíce/rok mění podle vývoje sazby PRIBOR).

4.5 Navrhované řešení plánované rekonstrukce

Prvotním úkolem zastupitelů městského obvodu je dořešit etapy rekonstrukce, případně provést úpravu navrhovaných objektů. V tomto směru by měli zvážit, co je potřebné, co přinese občanům a také samotné obci užitek a na druhé straně co pro obec není nutné a součástí rekonstrukce být nemusí. Občané obce by zcela určitě chtěli, aby předmětem rekonstrukce byli všechny navrhované stavby a zařízení, tak jak to bylo navrženo kapitálovým rozpočtem pro rok 2010 a kapitálovým výhledem na léta 2011 – 2013.

Dalším krokem je vypracování projektové dokumentace podle stanovených etap rekonstrukce, na kterou by mohli získat dotaci z prostředků města Ostravy.

Financování je nejvíce reálné prostřednictvím dotací, které by bylo možné získat ze strukturálního fondu EU - ROP Moravskoslezsko z prioritní osy - Rozvoj města. K tomu je nutné připravit a zpracovat projektový záměr nejlépe v součinnosti s Regionální radou Regionu soudržnosti. Tím, že je finanční pomoc vyplácena většinou až po skončení projektu, musí se zajistit financování celého projektu jiným způsobem. V tomto případě by záleželo především na Statutárním městě Ostrava, zda poskytne finance z vlastního rozpočtu nebo bude nutné požádat o úvěr některou z bankovních institucí. Obec nejspíše využije získat úvěr od České spořitelny, kde má zřízený bankovní účet jak Městský obvod Hošťálkovice, tak Statutární město Ostrava. U jiného peněžního ústavu by bylo nutné zřídit si další bankovní účet.

Všechny plánované kroky musí mít zastupitelé MOb Hošťálkovice schváleny zastupitelstvem Statutárního města Ostrava.

5 ZÁVĚR

Veřejný sektor zaujímá význačné místo v národním hospodářství České republiky. Člení se na státní sektor a samosprávný sektor. Státní sektor funguje jako neziskový, jeho úkolem není tvorba zisku, ale uspokojení statků a potřeb občanů. Samosprávný sektor je rozčleněn na neziskový a ziskový sektor. Ziskový a neziskový sektor se liší charakterem spotřebovaných statků a služeb a principy rozdělování. V neziskovém sektoru jsou typické statky, u kterých nemůžeme jednotlivce vyloučit ze spotřeby, jedná se o veřejný statek, který příslušníci určité společnosti získají bez přímé protihodnoty.

Z veřejných rozpočtů v rámci veřejného sektoru je významným způsobem podporována **tělesná kultura**, která se člení na sport, tělesnou výchovu a pohybovou rekreaci. Tyto aktivity mají vliv na ekonomiku státu. Z ekonomického hlediska je důležité, že provozování různých sportovních aktivit významně ovlivňuje jednotlivá odvětví národního hospodářství, neboť vytváří určité množství stabilních pracovních příležitostí. Mezi hlavní makroekonomické ukazatele, které nás informují o významu a postavení tělovýchovných aktivit (zejména sportu) patří podíl výdajů na sport na celkových výdajích veřejných rozpočtů, podíl veškerých sportovních aktivit na objemu produkovaného HDP. Tělesná kultura je součástí bloku odvětví rozvoje člověka, přispívá ke kultivaci lidského potenciálu po stránce fyzické i psychické. Významná je i funkce výchovná. Podle toho, kdo je hlavním nositelem nákladů, jež souvisí s provozováním určitého druhu sportovní činnosti, je sport vnímán jako čistý veřejný statek, smíšený veřejný statek nebo privátní statek.

Financování tělovýchovy a sportu je zabezpečováno z veřejných i soukromých zdrojů, největším zdrojem tělesné kultury je rozpočet domácností. Nemalé finanční prostředky jsou vynakládány ze státního rozpočtu, především z kapitoly MŠMT. Také z rozpočtů krajů a obcí jsou prostředky určeny na sportovní aktivity. Výše finanční podpory, kterou obce věnují na sport závisí na konkrétních finančních možnostech příslušného města či obce a rozhodnutí představitelů obce. Stále rozšířenější formou je sponzorství ve sportu. Jde o vytvoření partnerského vztahu mezi příslušným provozovatelem určitého sportu a subjektem, který je ochoten za určité protislužby poskytnout sponzorské prostředky.

V ČR je sportovní činnost organizována v rámci činnosti státních zařízení, sportovních klubů, soukromých zařízení, aj.

Tématem bakalářské práce byla rekonstrukce sportovního areálu obce Hošťálkovice, což je v kontextu s tématem druhé kapitoly, která pojednává právě o tělesné kultuře a veřejném sektoru. V této kapitole bylo rozvedeno, jak sport, tělesná výchova a pohybová rekreace souvisí s veřejným sektorem, jakou má zde úlohu stát, samospráva, působnost a výskyt organizací na poli sportovních aktivit a v neposlední řadě jak funguje financování tělesné kultury.

Na teoretickou část bakalářské práce navazuje praktická část, která je zaměřena na plánovanou rekonstrukci sportovního areálu obce Hošťálkovice. V úvodu této praktické části byla obec Hošťálkovice blíže představena, od historie po současnost, byla provedena analýza hospodaření obce v letech 2007 – 2011. Taktéž byl popsán projekt zamýšlené rekonstrukce, včetně uvedení možností financování této nákladné rekonstrukce. V poslední části praktického zaměření bakalářské práce byly nastíněny čtyři možné varianty financování rekonstrukce, z nichž byla v závěru vyhodnocena ta, která by měla být pro předmětnou rekonstrukci a současně pro obec, nejlepší variantou.

Cílem bakalářské práce bylo nalezení vhodného způsobu financování rekonstrukce sportovního areálu obce Hošťálkovice.

Hošťálkovice nejsou samostatnou obcí, tvoří městský obvod Statutárního města Ostrava, vlastní prostředky mohou využívat pouze na opravy a drobné rekonstrukce. Chtějí-li začít s nějakou investiční akcí, musí o schválení a prostředky žádat Statutární město Ostrava. O to mají situaci těžší a dochází tak k časovému posunu realizace jakékoliv činnosti. Nicméně vlastní aktivitou mohou pomoci k urychlení získání prostředků a zahájení rekonstrukce.

Vybudování sportovního areálu je pro celou obec důležitým krokem pro rozvoj sportu a sportovního vyžití této atraktivní obce. V dnešní době je trendem využívat volný čas aktivním a zdravím prospěšným způsobem, a tak by mělo být v zájmu každé obce vytvářet vhodné podmínky pro sportovní činnost a jinou pohybovou aktivitu. Je proto na místě, aby rekonstrukce sportovního areálu byla prioritou při plnění investičního plánu obce.

Závěrem bakalářské práce bych chtěla poděkovat pracovníkům Městského obvodu Hošťálkovice a České spořitelny, kteří mi ochotně a vstřícně poskytli potřebné informace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TU, 2008. 230 s. ISBN 978-80-248-1854-2.
- [2] HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191 s. ISBN 80-86929-04-3.
- [3] HODAŇ, B.; HOBZA, V. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010. 214 s. ISBN 978-80-244-2658-7.
- [4] NAHODIL, F. a kolektiv. *Veřejné finance v České republice*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [5] PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: Aspi, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [6] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. vyd. Praha: Grada publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [7] REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

OSTATNÍ PUBLIKACE

- [8] TOMÁNEK, P. *Veřejné finance A*. Ostrava: VŠB – TU, 2008.
- [9] TOMÁNEK, P. *Hospodaření krajů a obcí*. Ostrava: VŠB – TU, 2009.

LEGISLATIVA

- [10] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.
- [11] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.
- [12] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [13] Vyhláška č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [14] *Statistické ročenky ČSÚ* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW:
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statisticke_rocenky_ceske_republiky
- [15] *Úřad městského obvodu Hošťálkovice* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW:
<http://www.hostalkovice.cz/>
- [16] *Statutární město Ostrava* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW:
<http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/>
- [17] *Krajský úřad Moravskoslezského kraje* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupné z WWW:
<http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>
- [18] *Fondy Evropské unie* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-15]. Dostupné z WWW:
<http://www.strukturalni-fondy.cz/>
- [19] *Regionální rada Moravskoslezsko* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW:
<http://www.rr-moravskoslezsko.cz/moznosti-financni-podpory>
- [20] *Česká spořitelna – Města a obce* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW:
<http://www.csas.cz/banka/nav/podnikatele-firmy-a-institute/mesta-a-obce-d00011096>
- [21] *ČSOB – Municipální program* [on-line]. 2011. [cit. 2011-04-25]. Dostupné z WWW:
<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Municipality-a-neziskove-organizace/Stranky/CSOB-Municipalni-program.aspx>

SEZNAM ZKRATEK

ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
EU	Evropská unie
FRB	financování rozvojových programů
HDP	hrubý domácí produkt
MOB	městský obvod
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	nestátní nezisková organizace
OS	organizační složka
PO	příspěvková organizace
PO ZŠ	příspěvková organizace základní škola
ROP	regionální operační program
ROP MS	regionální operační program Moravskoslezsko
SMO	Statutární město Ostrava
TJ	tělovýchovná jednota
TVS	tělesná výchova, sport
ZŠ	základní škola

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. května 2011

Kateřina Blažková

Adresa trvalého pobytu studenta:

30. Dubna 3/2938, Ostrava

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Mapa obvodu Statutárního města Ostrava

Příloha č. 2: Orgány MOb Hošťálkovice

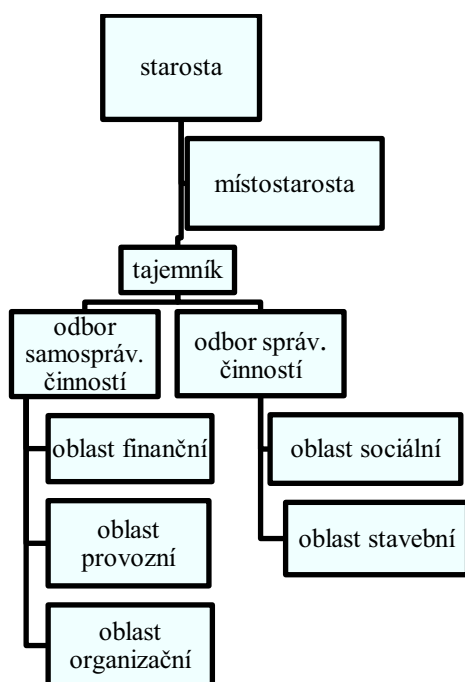
Příloha č. 3: Členové zastupitelstva MOb Hošťálkovice

Příloha č. 1: Mapa obvodu statutárního města Ostrava

Zdroj: elektronické stránky SMO – vlastní úprava

Příloha č. 2: Orgány MOb Hošťálkovice

Zdroj: elektronické stránky MOb Hošťálkovice – vlastní zpracování

Příloha č. 3: Členové zastupitelstva MOB Hošťálkovice (k 1.5.2011)

Starosta

Ing. Jaroslav Klučka - starosta MOB Hošťálkovice

rámcové vymezení kompetencí: chod úřadu, výkon rady, rozpočet, bezpečnost, doprava

Místostarostové

Ing. Radim Beňovič - 1. místostarosta MOB Hošťálkovice

rámcové vymezení kompetencí: finance a investice, školství

Karel Svačina - 2. místostarosta MOB Hošťálkovice

rámcové vymezení kompetencí: složky a zájmové sdružení, kultura a sport

Členové zastupitelstva

Ing. Jan Černota - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Jiří Kratochvíl - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Ing. Lukáš Osmančík, Ph.D. - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Simona Šrámková - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Pavčina Vojtková - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Ing. Zdeněk Zátpek - člen zastupitelstva MOB Hošťálkovice

Výbory:

Finanční výbor

Ing. Jan Černota – předseda finančního výboru

Ing. Lukáš Osmančík, Ph.D. – člen finančního výboru

Jiří Kratochvíl – člen finančního výboru

Kontrolní výbor

Ing. Zdeněk Zátpek – předseda kontrolního výboru

Simona Šrámková – člen kontrolního výboru

Pavčina Vojtková – člen kontrolního výboru